

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ANNA ΠΑΣΙΑ

Κλωστο-υφαντουργείο ΗΛΙΟΣ/7ο Δημοτικό Σχολείο Νεάπολης/ χώρος πολιτισμού Δήμου Νεάπολης

Όλγα Δεληγιάννη Παράρτημα ΕΛΛΕΤ Θεσσαλονίκης, Άννα Πασιά, Msc Αρχιτέκτων, Εκπαιδευτικοί 7ου ΔΣ Νεάπολης, Εκπρόσωπος Δήμου Νεάπολης.

Το κλωστοϋφαντουργείο "Ηλιος" στη Νεάπολη Θεσσαλονίκης που σήμερα στεγάζει το 7ο Δημοτικό σχολείο Νεάπολης και χώρο πολιτισμού του Δήμου, ιδρύθηκε το 1931 από τον Κ. Κωνσταντινίδη με την επωνυμία: "Μακεδονική Μεταξοϋφαντουργία ΗΛΙΟΣ Κ.Σ. Κωνσταντινίδη". Το μεταξοϋφαντουργείο αποτελούνταν από βαφείο, υφαντουργείο με 28 μηχανοκίνητους ιστούς και φινιριστήριο, ενώ ορόσημο στην επιχείρηση αποτέλεσε το έτος 1937 όταν στις εγκαταστάσεις του εργοστασίου στην οδό Λαγκαδά προστέθηκε τμήμα ύφανσης βελούδων και πλουσών. Το 1960 ο Κ. Κωνσταντινίδης πέθανε και τον διαδέχτηκε ο γιός του, ο οποίος κατάφερε να εξελίξει την επιχείρηση, ιδρύοντας και νέες μονάδες. Δραστηριοποιήθηκε μέχρι τη δεκαετία του 1980, ενώ το 1991 το συγκρότημα επί της οδού Λαγκαδά χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο (ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ?γ?4032/54547).

Στο πλαίσιο υλοποίησης του σεμιναρίου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στους χώρους του παλιού εργοστασίου όπου παρουσιάστηκε σύντομο ιστορικό του κλωστοϋφαντουργείου και έγινε περιήγηση στους χώρους του που σήμερα στεγάζουν σχολείο και πολιτιστικό κέντρο.

Μύλοι Χατζηγιαννάκη / Πολυχώρος ΜΥΛΟΣ

Όλγα Δεληγιάννη Παράρτημα ΕΛΛΕΤ Θεσσαλονίκης, Άννα Πασιά, Msc Αρχιτέκτων, Εκπρόσωπος του χώρου πολιτισμού ΜΥΛΟΣ ΑΕ.

Ο Μύλος Χατζηγιαννάκη-Αλτιναλμάζη κατασκευάστηκε το 1924 και αποτέλεσε ένα από τα τρία συγκροτήματα της μεσοπολεμικής Θεσσαλονίκης που κάλυψαν τις ανάγκες σε άλευρα του αυξανόμενου, λόγω του προσφυγικού κύματος, πληθυσμού της πόλης, παράλληλα με τη λειτουργία του παλαιότερου βιομηχανικού Μύλου της Θεσσαλονίκης (Μύλοι Αλλατίνη). Οι άλλοι δύο, στην ίδια περιοχή της πόλης και κοντά επίσης στις σιδηροδρομικές γραμμές, ήταν οι μύλοι της Εταιρίας ΓΕΝΗΜΑ (1923) και των Αδελφών Β. Βαλτσάνη και Β. Γιαννόπουλου (1923), των οποίων τα κτίρια σώζονται μέχρι σήμερα. Μεταπολεμικά και κατά το διάστημα 1958-1983 ο Μύλος νοικιάστηκε από την Εταιρεία Αλλατίνη. Κατά το διάστημα αυτό εγκαταστάθηκαν στο εσωτερικό του αλεστικές κυλινδρομηχανές τύπου SIMON που μεταφέρθηκαν από τον Μύλο Αλλατίνη. Το 1987 αναγκάστηκε να σταματήσει τη λειτουργία του λόγω μείωσης των εξαγωγών. Το 1990 η Εταιρεία «ΜΥΛΟΣ Α.Ε.» ανέλαβε την μετατροπή του συγκροτήματος σε χώρο πολλαπλών εκδηλώσεων πολιτισμού και αναψυχής. Το εγχείρημα της αποκατάστασης και επανάχρησης ήταν πρωτοποριακό για τα ελληνικά δεδομένα και έτυχε όχι μόνο της ελληνικής αλλά και της διεθνούς αναγνώρισης. Το 1993, η εταιρεία διαχείρισης του Μύλου Χατζηγιαννάκη βραβεύτηκε με τιμητικό δίπλωμα από τη EUROPA NOSTRA για την αποκατάσταση του συγκροτήματος του Μύλου. Το 2004 πυρκαγιά κατέστρεψε όλο το

εσωτερικό του Μύλου και σήμερα το κτίριο είναι ερειπωμένο. Το 2005 τέσσερα από τα κτίρια του συγκροτήματος χαρακτηρίστηκαν ως μνημεία από το ΥΠ.ΠΟ. (ΦΕΚ 1978/Β/30-12-2005).

Βυρσοδεψείο Νούσια / Μπλοκ 33

Άννα Πασιά, Msc Αρχιτέκτων Παράρτημα ΕΛΛΕΤ Θεσσαλονίκης, Εκπρόσωπος του Μπλόκ 33.

Το πρώτο μεγάλο βυρσοδεψείο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είναι τα «βυρσοδεψεία Θεσσαλονίκης» των αδελφών Νούσια με έτος ίδρυσης το 1907 επί της οδού 26ης Οκτωβρίου. Το εργοστάσιο παρήγαγε κυρίως βακέτες, βιδέλα και σολοδέσματα και τα προϊόντα του εξαγόταν σε Συρία, Αίγυπτο, Μ. Ασία και Αλβανία. Οι γενικές διαστάσεις του κτιρίου είναι 38X23μ. είναι διώροφο και στεγάζεται με τρεις δίριχτες στέγες. Στο ισόγειο βρίσκονταν τα πιο βαριά μηχανήματα που εξυπηρετούσαν την κύρια φάση της επεξεργασίας και τα ασβεστερά, οι λίμπες και οι βαρέλες, ενώ στον όροφο στεγάζονταν το στεγνωτήριο, το βαφείο και πιθανόν γραφεία και χημείο. Τα μορφολογικά στοιχεία του κτιρίου το εντάσσουν στο ρεύμα του εκλεκτικισμού και σε συνδυασμό με τα βυρσοδεψεία των αδελφών Γεωργίου και Θ. Μπένη, είναι τα μοναδικά εργοστάσια δέρματος στη Θεσσαλονίκη που εντάσσονται σε ένα ευρωπαϊκό αρχιτεκτονικό ρεύμα. Το βυρσοδεψείο λειτουργούσε κανονικά έως τα τέλη της δεκαετίας του 1980 ενώ σήμερα, σε κτίρια του συγκροτήματος στεγάζεται μουσική σκηνή. Το βυρσοδεψείο Νούσια βρίσκεται σε μια περιοχή όπου συγκεντρώνεται πλήθος βιομηχανικών κτιρίων των αρχών του 20ου αιώνα. Σήμερα η περιοχή ολοένα και μεταβάλλεται, διαφοροποιώντας ταυτόχρονα τη σχέση της με την πόλη αλλά και με τη θάλασσα.

Τα Παλιά Δημοτικά Σφαγεία/ Χώρος Πολιτισμού

Άννα Πασιά, Msc Αρχιτέκτων, Παράρτημα Θεσσαλονίκης ΕΛΛΕΤ, Εκπρόσωπος του Δήμου Θεσσαλονίκης

Το κτίριο των δημοτικών σφαγείων χτίστηκε σε σχέδια του 1896 με πρωτοβουλία της τότε Οθωμανικής Δημοτικής Αρχής. Πρόκειται για ένα κτίριο χωροθετημένο σε πολύ κοντινή απόσταση από τη θάλασσα, με δύο κεντρικές εισόδους διαμορφωμένες με μεγάλα τοξωτά υπέρθυρα και δύο δευτερεύουσες. Η στέγη είναι μεταλλική με ζευκτά ειδικής μορφής που ενισχύονται με μεταλλικούς ελκυστήρες. Η κατασκευή του κτιρίου πιθανόν να πραγματοποιήθηκε από τη Βέλγικη Εταιρεία που κατασκεύασε και τις εγκαταστάσεις της ύδρευσης. Τα Δημοτικά σφαγεία σταμάτησαν τη λειτουργία τους το 1988 και το κτίριο κηρύχθηκε διατηρητέο το 1994 μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο του. Σήμερα το κτίριο αποκαταστάθηκε από τη Δημοτική Αρχή με στόχο να φιλοξενήσει πολιτιστικές δραστηριότητες.